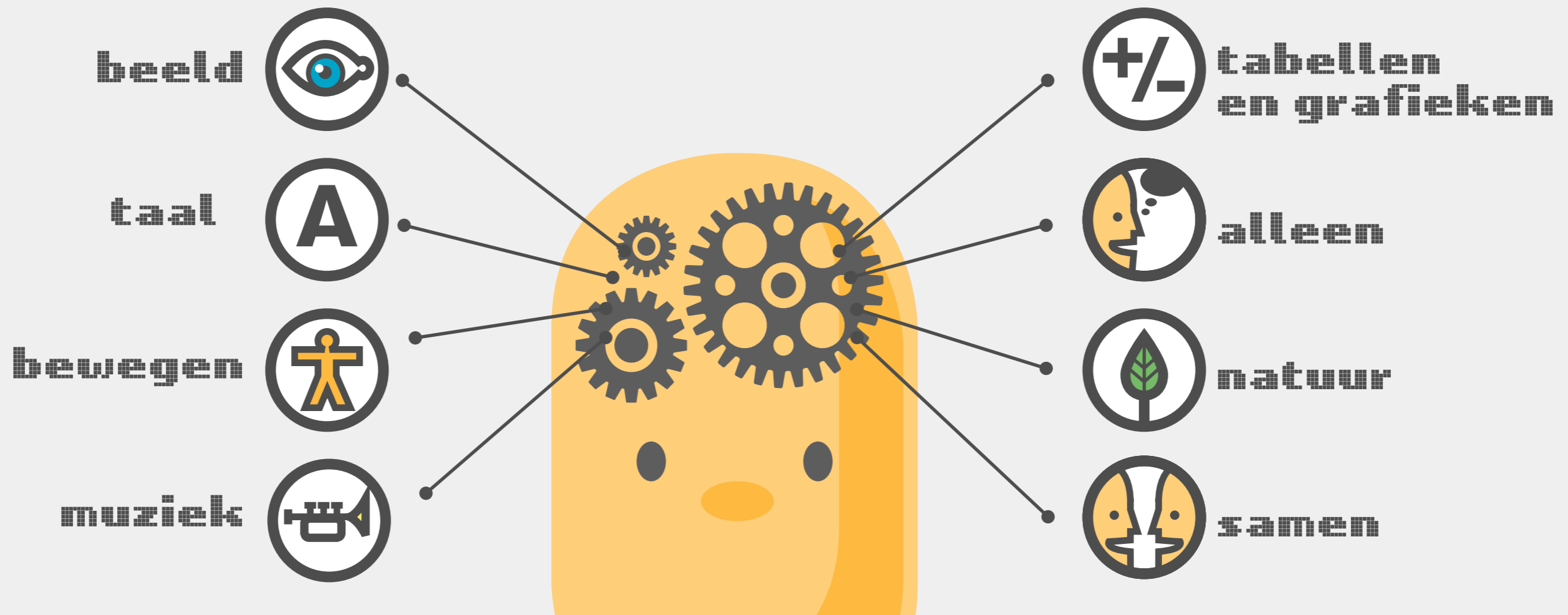

LAAT JE ZIEN OP JOUW MANIER MET DE

Met de 19 presentatievormen in deze KL(ik!) PDF kun je jouw ervaringen, keuzes en/of acties bewaren, delen of laten zien op een manier die bij jou past. Gesproken taal blijft een belangrijke voorwaarde voor het delen van jouw ervaringen, inzichten, keuzes en/of acties. Hiernaast zie je de 'KL(ik!) cirkel' om te checken of je alle reflectiestappen hebt doorlopen. Het bewaren van jouw belangrijke ervaringen, inzichten, keuzes en/of acties geven inzicht in wat jij hebt geleerd en waar je goed in bent en wat je graag doet!

Laat je zien met beeld

BEELD TIPS

‘Als je dingen goed in je hoofd kunt voorstellen, denk je veel in beelden. Je ziet zó voor je hoe je iets kunt doen of maken. Een verhaal zie je in gedachten als een film voorbij komen.’

Mindmap

werkvorm 1

KL(IKI)

Fotostrip

werkvorm 2

KL(IKI)

Vlog

werkvorm 3

KL(IKI)

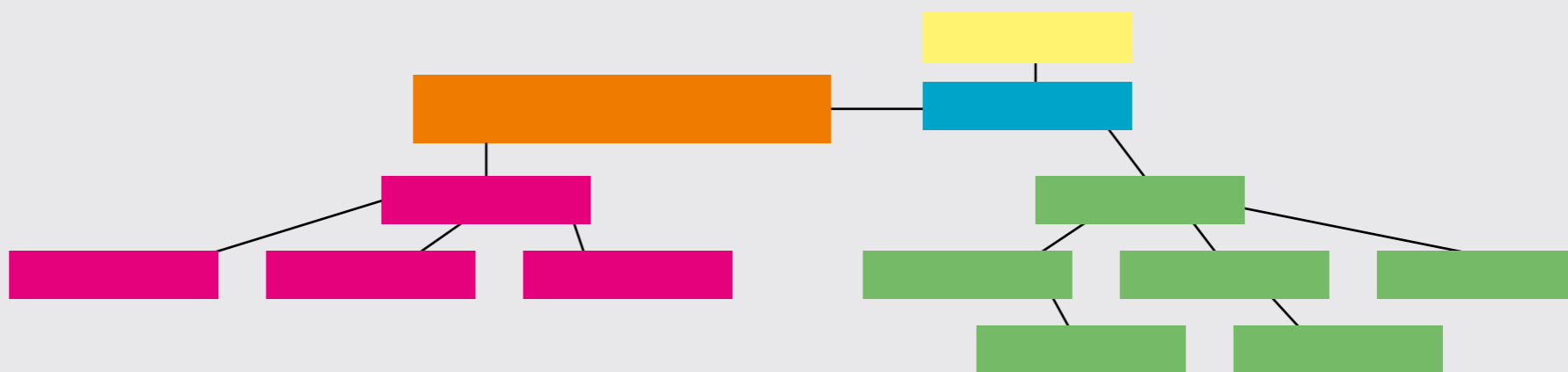
1

BEELD

werkvorm 1 *Mindmap*

Wat is een mindmap?

Een mindmap is een schematische weergave van jouw ervaring, inzicht, keuze en/of actie met begrippen, teksten of plaatjes in de vorm van een boomstructuur.

Omschrijving Een mindmap kun je gebruiken om je gedachten te ordenen en te onthouden. Je begint de mindmap met het noteren van een centraal thema in het midden van het diagram. Hierna bedenk en noteer je onderwerpen die een relatie hebben met jouw thema. Op dezelfde manier maak je van onderwerpen weer subonderwerpen. Om de mindmap overzichtelijker te maken kun je kiezen voor het gebruik van kleuren. Door middel van lijnen worden relaties gelegd.

Materiaal

- Papier
- Geleerde stiften
- Pen

Liever een digitale mindmap maken?

<https://bubbl.us/>

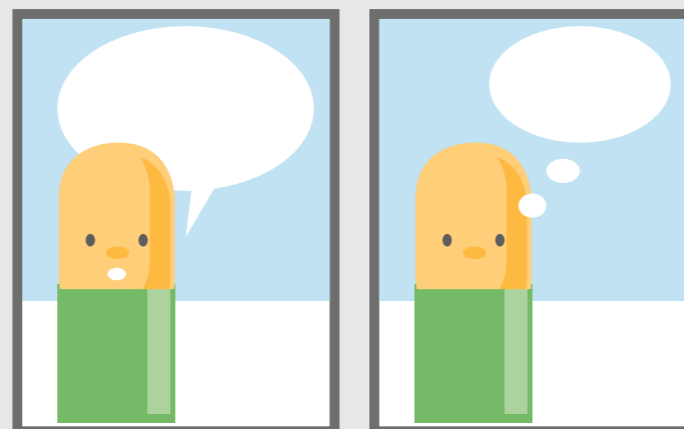
werkvorm 2 **Fotostrip**

Wat is een smartstrip?

Een fotostrip is een fotoreeks van jouw ervaring, inzicht en keuze en/of actie, voorzien van tekstballonnen.

Omschrijving

Het stripverhaal bestond al ver voor het geschreven woord. Denk maar eens aan de oudste grottekeningen in Indonesië. Die zijn al 40.0000 jaar oud! Een goede reden om de hedendaëgse variant, de fotostrip, te gebruiken. Met deze fotostrip kun je jouw ontwikkeling heel beeldend maken. Succes verzekerd!

Materiaal

- Smartphone, tablet of fotocamera
- Papier
- Karton
- Stiften

Liever een digitale fotostrip maken?

www.toonytool.com

3**BEELD**

werkvorm 3 **Vlog**

Wat is een vlog?

Een vlog (een afkorting voor videoweblog) is de benaming voor een dagboek (log) waarbij het grootste deel uit bewegend beeld bestaat. De vlog lijkt op een blog (afkorting voor weblog) waarbij de inhoud voornamelijk tekst is.

Omschrijving Met een vlog kun je jouw talenten heel precies in beeld brengen. Je kent – vast en zeker – al veel vloggers. Wie weet heb je jouw eigen YouTube-kanaal over wat je hebt meegemaakt. Een vlog is daarom een goed middel om jouw ervaring, inzicht en jouw keuze en/of actie in beeld te brengen.

Materiaal Smartphone, tablet of videocamera

Heb je geen mogelijkheid software te gebruiken dan is er ook nog de online video-editor van YouTube. Via deze gratis online editor kun je video's knippen, organiseren en voorzien van achtergrondmuziek. Je hebt er wel een (gratis) Google account voor nodig. Meer informatie:

www.youtube.com/editor

Laat je zien met taal

TAAL
TIPS

‘Met een talent voor taal ben je goed met woorden en hou je van schrijven en lezen. Je hebt een goed taalbegrip.’

De voorpagina

werkvorm 4

KL(IKI)

Blog

werkvorm 5

KL(IKI)

TAAL

werkvorm 4 *De voorpagina*

Wat is een journalist?

De voorpagina is de meest gelezen pagina van een krant. Op deze pagina staan de gebeurtenissen in Nederland of de wereld die door de redactie echt belangrijk worden gevonden.

Omschrijving

Met het maken van een voorpagina kun je jouw ervaring, jou inzicht, keuze en/of actie heel precies in beeld brengen. Jij bent de hoofdredacteur van jouw eigen 'voorpagina' waarop jouw actuele ontwikkeling te lezen is. Je kunt kiezen voor verschillende vormen zoals het gebruik van:

- Foto's
- Teksten
- Strips

Materiaal

- Smartphone, tablet of videocamera
- Tekstverwerker
- Papier, karton, liniaal en stiften

Liever een digitale voorpagina maken?

www.nieuwstool.nl

werkvorm 5 **Blog**

Wat is een blog?

Een blog (een afkorting voor weblog) is de benaming van een dagboek (log) waarbij het grootste deel uit tekst bestaat. De blog lijkt op een vlog (afkorting voor videoweblog) maar daarvan is de inhoud voornamelijk bewegend beeld.

Omschrijving

Met een blog kun je jouw ervaring, inzicht, keuze en/of actie heel precies in beeld brengen. Je kent – vast en zeker – al veel bloggers. Wie weet heb je jouw eigen online blog al op het web staan. Een blog is daarom een goed middel om jouw ervaringen, inzichten en talenten te beschrijven.

Materiaal

- Smartphone, tablet of videocamera
- Tekstverwerker

Liever een digitale blog maken?

Voor het gebruik van deze site heb je een Google account nodig.

www.blogger.com

Laat je zien in beweging

BEWEEG TIPS

‘Met een talent voor bewegen, zit je niet graag stil. Je wilt graag actief bezig zijn met je lichaam en bent handig. Sporten en toneelspelen doe je graag.’

Rollenspel

werkvorm 6

QR stand-up

werkvorm 7

6

BEBEGEN

werkvorm 6 **Rollenspel**

Wat is een rollenspel?

Een rollenspel is een spel waarbij twee of meer rollen worden nagespeeld. Rollenspelen kun je inzetten om een ervaring na te spelen waarbij je inzicht geeft of inzicht krijgt door het naspelen ervan.

Omschrijving

Je speelt samen met medespelers een rollenspel waarbij jouw ervaring, inzicht, keuze en/of actie wordt nagespeeld. Neem het rollenspel op met een Smartphone of videocamera.

Materiaal

- Stille ruimte waar je niet wordt gestoord
- Videocamera, smartphone of tablet
- Spel ondersteunende middelen (eventueel)

werkvorm 7 **QR stand-up**

Omschrijving

Wat is een QR-code?

Een QR-code is niets anders dan een slimme barcode. QR-code staat voor 'Quick Response' ('snel antwoord') code. In een QR-code kan meer informatie worden opgeslagen dan een traditionele barcode. Een QR-code is gratis en kan door iedereen aangevraagd worden. Door het scannen van deze code (met bijvoorbeeld jouw smartphone) kom je direct op een internetpagina, bij documenten of filmpjes.

Gesprekken en presentaties zijn regelmatig passieve aangelegenheden. Door het ophangen van QR-codes in een ruimte vraag je de groepsleden om in actie te komen. Door het scannen van de codes is er een directe link naar online-filmpjes, documenten en/of websites die inzicht geven in jouw ervaring, inzicht, keuze en/of actie.

Materiaal

- Smartphone met QR-scanner
- QR-codes (geprint)
- Afgesloten ruimte (i.v.m. de privacy)

Download een gratis QR-scanner

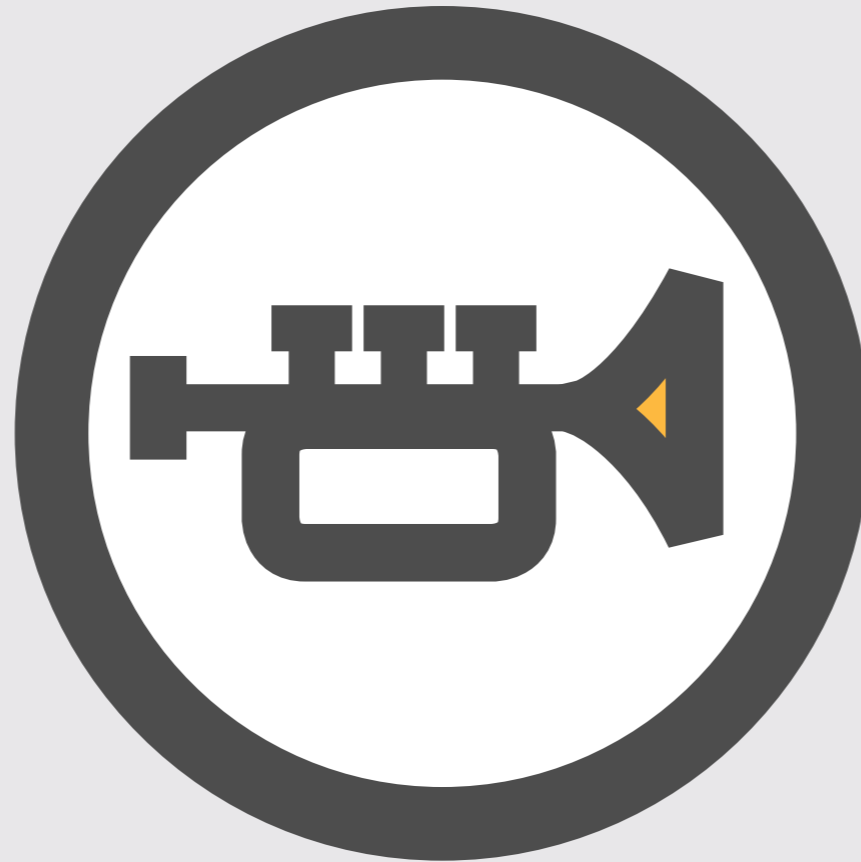
Download een gratis QR-scanner (bijvoorbeeld de I-nigma QR-scanner) in de appstore. De I-nigma scanner is gratis en te gebruiken met Android, Apple en Windows.

Zelf een QR-code maken?

www.qr-genereren.nl

Laat je zien met muziek

MUZIKALE TIPS

‘Als je gevoel hebt voor muziek, heb je talent voor denken in geluiden en ritmes. Zélf een instrument bespelen, zingen of naar muziek luisteren, daar kun jij écht van genieten!’

De songtekst

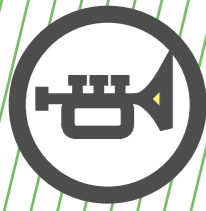
werkvorm 8

KL(IK!)

Podcast!

werkvorm 9

KL(IK!)

8

MUZIEK

werkvorm 8 **De Songtekst**

Wat is een songtekst?

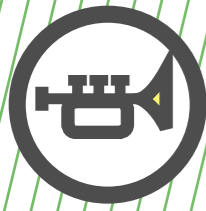
Een liedtekst of songtekst is de tekst van een bijbehorend lied. De meeste liedteksten zijn geschreven in een rijmschema. Een liedtekst wordt in de popmuziek ook wel 'lyrics' genoemd.

Omschrijving

Muziek en teksten kunnen mensen 'raken'. Teksten kunnen ook aansluiten bij jouw ervaringen, inzichten, keuzes, acties, ideeën of opvattingen. Dat maakt muziek en songteksten heel geschikt voor het krijgen van inzichten. Wie weet ben je zelf een rapper, zanger(es) of singer-songwriter. Maak dan zeker gebruik van deze talenten!

Materiaal

- PC, tablet, smartphone met luidsprekers met de door jou gekozen muziek
- Digibord of beamer
- Instrument, geluidsinstallatie en microfoon (eventueel)

werkvorm 9 **Podcast!**

Wat is een Podcast?

Een podcast is een audio-uitzending waarbij het geluidsbestand op aanvraag wordt aangeboden. De term: 'podcast' is een samentrekking van: 'iPod' en 'broadcast' (Engels voor: 'uitzenden').

Omschrijving

Je maakt een podcast over jouw ervaring, jouw inzicht, keuze en/of actie. Je kunt een voice-over inspreken, achtergrondmuziek gebruiken, een gedicht, een lied, een bumper (kort audio accent bij een beeld) of een jingle maken.

Materiaal

- Laptop of PC met luidsprekers
- Software voor audiobewerking

Download gratis software voor audiobewerking

Audacity

www.audacityteam.org/download

Handleiding Audacity

[Klik hier voor meer informatie over het gebruik van Audacity](#)

Rechtenvrije muziek downloaden?

YouTube muziekbibliotheek

<https://www.youtube.com/audiolibrary/music>

Laat je zien met grafieken en tabellen

**TIPS VOOR
HET WERKEN
MET
GRAFIEKEN
EN TABELLEN**

‘Met een talent voor logisch denken en wiskunde zie je goed verbanden, zoals oorzaak en gevolg. Je kunt goed redeneren.’

Stroomschema

werkvorm 10

‘Wie ben ik’-grafiek

werkvorm 11

Kruiswoordraadsel

werkvorm 12

10

GRAFIEKEN EN TABELLEN

werkvorm 10 *Stroomschema*

Wat is een stroomschema?

Een stroomschema, ook wel stroomdiagram, flowsheet of flowchart, is een schematische voor-stelling van een proces. Het wordt over het algemeen gebruikt om een proces makkelijker te ver-beelden of om fouten in het proces te kunnen vinden. [Klik hier](#) voor uitleg over de betekenis van de symbolen uit een stroomschema.

Omschrijving

Een stroomschema geeft een duidelijk beeld van de stappen die je hebt gezet om tot een keuze en/of actie te komen. Je geeft inzicht in jouw proces door de ervaring, het inzicht, de keuzen en/of de actie schematisch weer te geven.

Materiaal Papier, pen en/of stiften

Liever een digitaal stroomschema maken?

Voor het gebruik van deze site heb je een Google account nodig.
www.draw.io

werkvorm 11 **‘Wie ben ik’-grafiek**

Wat is een: ‘Wie ben ik’-grafiek?

Een ‘Wie ben ik’-grafiek is een hulpmiddel om een toename of afname van bijvoorbeeld emoties (dat wat je voelt), gedrag (dat wat je doet) kennis (dat wat je kent) of vaardigheden (dat wat je kunt) in de loop van de tijd te laten zien.

Er zijn enkele belangrijke basisregels voor het werken met een grafiek:

- De tijd en de ervaringen staan altijd vermeld op de X-as, de horizontale as
- Jouw gevoel, gedrag, vaardigheden en/of kennis staat op de Y-as, de verticale as. Dit noemen we de variabelen.

De bedoeling van de grafiek is om te laten zien, dat gedrag verandert als de tijd verstrijkt. Tijd kan worden weergegeven in verschillende eenheden: seconden, uren, dagen of weken.

Omschrijving

Je kunt met een grafiek heel goed aangeven hoe jouw gevoel, gedrag, kennis, houding of vaardigheden zijn veranderd na het maken van een keuze en/of actie. De verandering kan taakgericht zijn (gericht op kennis en vaardigheden) maar ook procesgericht (op houding en gevoel binnen de samenwerking). In de grafiek kun je het verschil laten zien door het gebruik van gekleurde lijnen waarin de toename of afname te zien is ten opzichte van de eerste ervaring.

Materiaal · Papier, gekleurde stiften en een liniaal

Liever een online grafiek maken?

www.grafiektool.nl

12

GRAFIEKEN EN TABELLEN

werkvorm 12 *Kruiswoordraadsel*

Wat is een kruiswoordraadsel?

Een kruiswoordraadsel is een puzzel waarin in een patroon van genummerde vakjes woorden worden genoteerd als antwoord op vragen. De vakjes voor en na het woord zijn zwart gemaakt zodat bekend is hoe lang het woord is. De woorden kunnen zowel horizontaal als verticaal worden ingevuld

Omschrijving

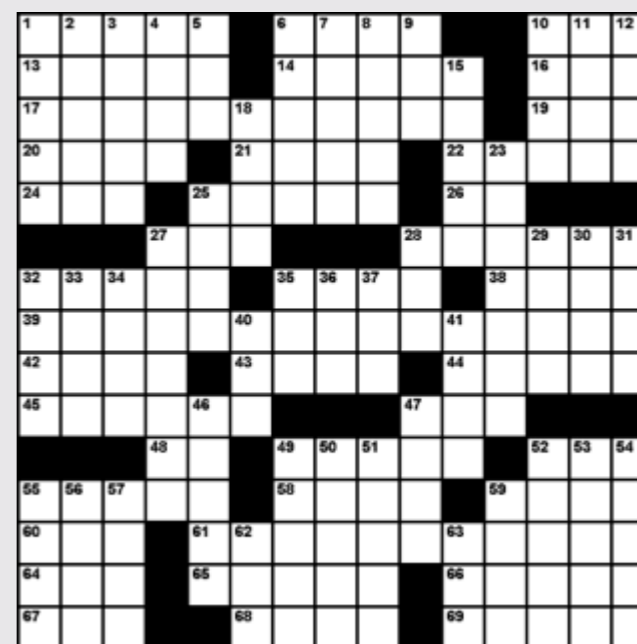
Probeer jouw ervaring, inzicht, keuze en/of actie samen te vatten in een aantal kernwoorden en verwerk deze in de puzzel.

Materiaal

- Pen, papier, liniaal
- Smartphone, tablet of PC voor het invullen van een digitale versie

Liever een digitale puzzel maken?

crosswordlabs.com

Laat je zien!

TIPS VOOR HET ALLEEN WERKEN

‘Denk je veel na over jezelf en heb je een goed zelfinzicht? Dan ben je je bewust van je eigen sterke en minder sterke kanten. Je weet wat je wilt en hoe je dit kunt bereiken. Je kunt goed met je eigen gevoelens omgaan en je gedrag goed afstemmen op anderen.’

Dagboek

werkvorm 13

KL(IK!)

3D (Dromen, denken, doen)

werkvorm 14

KL(IK!)

13

ALLEEN WERKEN

werkvorm 13 **Dagboek**

Wat is een dagboek?

Een dagboek is een boek waarbij je jouw dagelijkse ervaringen beschrijft.

Omschrijving

Schrijven kan een goede manier zijn om erachter te komen wat je nu precies denkt, voelt, wilt en kunt en welke uitwerkingen dat heeft op wie je bent. Door regelmatig te schrijven over de dingen die je bezighouden, de dingen die je hebt meegemaakt en de dromen die je wilt bereiken, krijg je snel inzicht in jouw persoonlijke ontwikkeling.

Materiaal

Pen, papier, schrift of 'dummy'

Liever een digitaal dagboek maken?

One Note

www.onenote.com

Evernote

<https://evernote.com/intl/nl/>

Keep

www.google.com/keep

14**ALLEEN WERKEN**

werkvorm 14 3D (Dromen, denken en doen)

Wat is 3D?

3D staat in deze methode voor dromen, denken en doen. Het gaat hierbij om jou, jouw dromen, jouw gedachten. Hoe je dat doet? Dat is aan jou! Deze vorm is voor de kritische en creatieve den-kers. Je wordt uitgenodigd om een presentatievorm te kiezen die nog niet in deze KL(IK!) methode staat. Help je mee om deze methode verder te ontwikkelen? Stuur een mail met jouw idee naar: info@ontdekjetalenten.nu

8 tips om creatief te leren denken

1. Stel je oordeel uit.
2. Alle ideeën, die in je opkomen, schrijf je op.
3. Geen enkel idee is slecht.
4. Neem de tijd om nieuwe ideeën te laten komen.
5. Stel jezelf voor hoe iets eruit ziet.
6. In beelden kunnen denken helpt je om het complete plaatje te overzien.
7. Als je creatiever wilt denken, dan is het belangrijk om te oefenen.
8. Durf te delen en vraag hulp als je er niet uitkomt.

Laat je zien in de natuur

NATUUR TIPS

‘Je begrijpt de natuurlijke wereld om je heen en kunt goed omgaan met dieren en planten. Je ziet overeenkomsten en verschillen tussen soorten waardoor je goed kunt rubriceren en ordenen. Je hebt veel interesse voor wat er leeft in de natuur.’

Woordwolk

werkvorm 15

KL(IKI)

De metafoor

werkvorm 16

KL(IKI)

De wandeling

werkvorm 17

KL(IKI)

15**NATUUR**

werkvorm 15 **Woordwolk**

Wat is een woordwolk?

Een woordwolk (ook wel: Tag Cloud of Word Cloud) is een ordening van een lijst met woorden. Hoe vaker een woord voorkomt in de tekst, hoe groter het wordt afgebeeld.

Omschrijving

Word Clouds zien er vaak aantrekkelijk uit door lettertypen, kleuren en vormen. Dat maakt ze ook geschikt als ondersteuning bij een presentatie. Een Word Cloud kan een mooie ordening zijn van een logboek dat je hebt bijgehouden met jouw ervaringen. Het geeft weer welke woorden (the-ma's) het meest zijn gebruikt en levert wellicht leuke nieuwe inzichten op.

Wil je een digitale woordwolk maken?

www.woordwolk.nl

16**NATUUR**

werkvorm 16 *De metafoor*

Wat is een metafoor?

Een metafoor is een vorm van beeldspraak. Je geeft iets de naam van iets anders omdat er over-eenkomst is. Een bekende metafoor is het roepen van: 'Het is hier een zwijnenstal!' wanneer het ergens heel rommelig is, bijvoorbeeld een werk- of slaapkamer. Het is daar dan natuurlijk niet echt een zwijnenstal maar er wordt bedoeld dat het een rotzooi is. 'Zwijnenstal' is hier dan ook de metafoor.

Omschrijving

De natuur biedt prachtige metaforen, die je kunt gebruiken om inzicht te geven in jouw ontwikkeling. Enkele voorbeelden zijn:

1. Ik voel me zo sterk als deze dikke boom
2. Gras groeit niet harder door eraan te trekken
3. Ik ben geworteld op mijn plek
4. Ik voel me als een omgevallen boom
5. Het voelt als een storm in mijn hoofd
6. De samenwerking in mijn groep loopt als een zonnetje

TIP!

Je kunt de beeldspraken ondersteunen door de materialen uit de natuur mee te nemen, te verwerken in een schilderij of kunstwerk of te fotograferen.

17**NATUUR**

werkvorm 17 **De wandeling**

Waarom een wandeling?

Dat wandelen goed voor ons is, is inmiddels bekend. Tijdens het wandelen maakt je lichaam stof-jes aan die ervoor zorgen ervoor dat je een blij en ontspannen gevoel krijgt. Daar bovenop daalt de stress en nemen – eventuele – angstige en depressieve gevoelens af. Kortom: het maakt je blijer, rustiger en minder gestrest.

Omschrijving

De natuur biedt rust, ruimte, stilte, inspiratie en energie. Zaken die in het dagelijks leven vaak ontbreken. Een goed gesprek voeren tijdens een wandeling gaat vaak natuurlijker dan in een spreekkamer. Door het bewegen komen woorden makkelijker, zeker als je een beelddenker bent. Mensen kunnen letterlijk en figuurlijk meer lucht en ruimte ervaren. Als je wilt gaan wandelen is een mooi natuurgebied ideaal, maar een park of een stedelijke omgeving werkt ook. Het weer, de seizoenen, de wegen en de uitzichten zijn overal.

TIP!

Neem het gesprek op met de voice-recorder van jouw smartphone. Hiermee kun je het gesprek nog eens terug luisteren.

Laat je samen zien

TIPS VOOR SAMEN WERKEN

‘Als je talent hebt voor het omgaan met andere mensen, zul je goed begrijpen wat zij denken en voelen. Je denkt hierover na en kunt je hier gemakkelijk iets bij voorstellen.’

Beeldbellen

werkvorm 18

KL(IK)

Interview

werkvorm 19

KL(IK)

18**SAMENWERKEN**

werkvorm 18 **Beeldbellen**

Wat is beeldbellen?

Bij 'beeldbellen' (ook wel: 'conference-call' genoemd) bellen alle deelnemers op hetzelfde moment met elkaar. Eventueel zitten er een paar deelnemers in één vergaderruimte en bellen ze van daaruit met de overige deelnemers

Omschrijving Beeldbellen is een handige manier om jouw ervaring, inzicht, actie en/of keuze te delen met anderen. Zeker bij stages in het buitenland of wanneer de betrokkenen op verschillende plekken werken. Een hele makkelijke manier om een gesprek op te zetten is de website <https://appear.in>. Binnen een paar 'klikken' ben je met elkaar in gesprek zonder lastige registratie of inlog!

Volg onderstaande stappen:

1. Ga naar <https://appear.in> :
2. Maak op deze website een link aan appear.in/<kies zelf een naam>;
3. Deel de link met de deelnemers die je wilt uitnodigen voor het gesprek
4. Je ziet nu de deelnemers (maximaal 6 schermen) in beeld
5. Het gesprek kan beginnen

6 tips voor probleemloos beeldbellen:

1. Wees op tijd
2. Zorg voor een eenvoudige inloglink
3. Introduceer jezelf
4. Zorg voor goede WIFI
5. Vermijd achtergrondgeluiden
6. Vermijd afleidende beelden

19**SAMENWERKEN**

werkvorm 19 **Het interview**

Wat is een interview?

Een interview is een vraaggesprek tussen twee (of meerdere) personen: de interviewer die de vragen stelt en de geïnterviewde die de vragen beantwoordt. Het is een methode om informatie van of over iemand te vergaren. Het interview is een belangrijke methode in de journalistiek en in de wetenschap.

Omschrijving

Het interview kan worden ingezet op momenten dat je graag samen wilt presenteren in plaats van alleen. Vooraf worden er vragen bedacht en uitgewerkt die jouw ervaring, inzicht, keuze en/of actie belichten. Deze werkvorm is geschikt om informatie uit te wisselen. Interviewen stimuleert het creatief denken en het tekstbegrip.

10 tips voor de interviewer

1. Bereid het interview goed voor
2. Zorg voor een prettige omgeving
3. Zorg dat de geïnterviewde zich op zijn of haar gemak voelt
4. Geef aan wat het doel van het vraaggesprek is
5. Blijf objectief, houd je mening voor je
6. Stel open vragen (geen vragen waar je alleen maar 'ja' of 'nee' op kunt antwoorden)
7. Laat jouw gesprekspartner uitspreken
8. Luister meer dan dat je praat
9. Vat de antwoorden samen en check of je het verhaal goed hebt begrepen.
10. Bedank de geïnterviewde en geef een kort en bondig overzicht van de besproken items.

Training

Meer info over workshops, wetenschappelijke onderbouwing, trainingen en implementatietrajecten van de KL(IK!) PDF's? Kijk dan op www.ontdekjetalenten.nu De KL(IK!) trainingen worden verzorgd door Graafschap Opleidingen BV. Mail voor meer informatie naar info@ontdekjetalenten.nu

Auteur

Sander Berendsen is onderwijspedagoog en als (innovatie)docent verbonden aan regionaal opleidingscentrum Graafschap College in Doetinchem en aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (masterprogramma Pedagogiek).

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur